

EKSKLUZIVNI TEST HARMAN-KARDON BLU-RAY PLEJERA

www.hi-files.com

Hi-Files

BEST AUDIO & VIDEO
EXPERIENCE

Broj 33 • Cena 250 din • CG 3€ • BiH 6,5KM

TREĆA DIMENZIJA

TESTOVI

Samsung ST1000

Canton GLE 470

Creek Destiny

KEF iQ30

MUZIKA

Chris Rea

FILM

James Cameron

UNISON RESEARCH
Raspevani italijanski hibrid

AUDIO RESEARCH
Ručno pravljen lampaš u USA

TEAC
Pristupačan muzički sistem

Preduzeće za izdavačku delatnost
Hi-Files group

TUBE HEAVEN

Dovoljni su jedan klik i kraće vreme da se lampe zažare. A onda... Let the VTL force be with you...

Vacuum Tube Logic... samo ime zvuči nekako intrigantno i zanimljivo. Njegova istorija predstavlja i istoriju porodice Manley, oca Davida i sina Luka. David Manley je bio inženjer zvuka za potrebe muzičke i filmske industrije, pa je njegov sin odmalena rastao uz profesionalnu zvučnu tehniku u njihovom domu u Južnoafričkoj Republici. Porodična sloga i umeće izrodili su kompaniju VTL. Prva pojačala, zasnovana na dizajnu komponenti za profesionalnu namenu, ugledala su svetlost dana tokom 1983. godine u Velikoj Britaniji. Nekoliko godina kasnije otac i sin su nastupili na čuvenom CES-u u Čikagu i doneli odluku da su Sjedinjene Američke Države obećana zemlja za njih. Zbog toga je proizvodnja premeštena iz Evrope u SAD. Produkcija, na početku skromna, vremenom se razvila i danas predstavlja ozbiljnog takmaca u high-endu. Vacuum Tube Logic uveo je nešto kasnije računare u proces proizvodnje i upravljanja, a kontroli kvaliteta je dodeljen poseban zna-

čaj. Prelomni trenutak kompanije je svakako onaj kada su David i Luke Manley rešili da krenu odvojenim putevima: otac je nastavio razvoj profesionalnih uređaja, dok sin i dalje razvija proizvode pod markom Vacuum Tube Logica.

Na naše zadovoljstvo, VTL je prisutan i u Srbiji, pa smo na test dobili njihovo pojačalo snage, model ST-150. Ovaj snagator u pravom smislu te reči proizvodi se u dva finiša, crnom i srebrnom, a naš komad je bio crne boje. Na prvi pogled VTL ST-150 deluje monstruozno. Videli smo i veća pojačala, mnoga su i dublja, ali četvrtasta kutija visine od preko dvadeset dva centimetra ne ostavlja nikog ravnodušnim. Taj utisak posebno pojačava snažna aluminijumska prednja ploča, čija debljina na najširem delu prelazi čak osamnaest milimetara, što sigurno izaziva zlobne poglede dalekoistočnih boraca za titulu mistera prednje ploče. Ona je konkavnog oblika, sa srednjim donjim delom, koji predstavlja uvodnik u veliku zatamljenu stakle-

nu površinu na kojoj dominira zaštitni znak proizvođača, kao i lampama koje se naziru u pozadini i čija svetlost, kada su uključene, daje pomalo zlokoban sjaj. Celokupan dizajn ovog pojačala deluje pomalo kao da ga je dizajnirao lično Dart Vejder – opasan, ali šmekerski. Nama se više dopada kako izgleda srebrni primerak, ali je to ipak stvar ličnog izbora. Jedina komanda koja postoji na prednjoj strani jeste diskretni mrežni prekidač, s malom, skoro neprimetnom LE diodom na suprotnoj strani. Poklopac ST-150 poseduje mnogobrojne otvore kroz koje izbija toplota uređaja, koja nije nikako zanemarljiva – sve površine, a posebno gornja i prednja veoma se greju, tako da ostatak uređaja treba držati na pristojnoj udaljenosti od VTL-ove snažne grejalice. Zamalo da zaboravimo težinu kojom će samostalno vladati isključivo neki malo jači vlasnik: čak četrdeset tri kilograma kada je pojačalo spakovano.

Sa zadnje strane su veoma kvalitetni priključci za jedan par zvučnika, pozlaćenih

"Sjajan uređaj, zaista. I skup, ali i te kako vredi. Muzika za ceo život. Nezaboravna i puna mašte."

naravno. Mrežni IEC priključak je na sredini ploče, dok su sa strane na jednakoj udaljenosti ravnomerno raspoređeni ulazi tipa single end i preklopnici za režim rada – tetrodni ili triodni. U prvom od dva nabrojana ST-150 razvija čak stotinu četrdeset vati po kanalu (na osam oma), dok je u triodnom modu snaga "svega" sedamdeset pet vati. Sve specifikacije odnose se na frekvencijski opseg od dvadeset herca do dvadeset pet kiloherca, s malim linearnim odstupanjem, ali prilično velikim ukupnim harmonijskim izobličenjem (normalno za lampaška pojačala) od tri procenta. Pri otporu zvučnika od četiri oma navedeni podaci o snazi su još veći.

Zadnja ploča krije jednu interesantnu stvar: čak tri osigurača, kojima je lako pristupiti. Amerikanci ništa ne prepuštaju slučaju: pored obaveznih upozorenja za nestašne vlasnike koji žele da zavire u uređaj ili ga "stručno" poprave, navedena su ona koja govore kako se moraju koristiti preklopnici za izbor rada pojačala, te da se ono ne sme uključivati pre potpunog povezivanja da bi se izbegla eventualna oštećenja.

Uputstvo je pravi praznik za ljubitelje tehnike: čitko i jasno i tako dobro napisano, vidi se da je u pitanju neko ko želi da pamтите njegov proizvod. Ovo uputstvo nije parče papira kome treba da pogledate koru i za-

tvorite u fioku zauvek. Ono sadrži i merenja, sa serijskim brojem i potpisom tehničara koji ih je obavio. Kupac ima osećaj da se neko zaista trudio za njega... Gde su ta stara vremena? Izlazna snaga, frekvencijski opseg, sve je tu, za svaki kanal. Pravo blago, a ne samo mrtvo slovo na papiru.

Vacuum Tube Logic TL-150 koristi mešavinu američke i ruske lampaške tehnologije: cevi za slabe signale su JJ Electronic ECC81, ali i ruske 12BH7. Izlazni deo je za poštovanje: ukupno osam (četiri po kanalu) tetroda 6550C cenjenog ruskog proizvođača Svetlana čine srce sistema, a proizvođač navodi da je vek trajanja lampi oko tri hiljade radnih časova. Izlazni transformatori su originalne VTL konstrukcije, a elektroliti Nippon Chemicon.

ZVUČNI TEST...

Vacuum Tube Logic ST-150 je definitivno snažno pojačalo koje će bez trunke respekta poterati i veoma gladne zvučnike. Testirali smo ga sa Metaxas Audio Systems Maquis pretpojačalom, kao i njegovim rođakom VTL TL-5.5. Koristili smo više različitih vrsta zvučnih kutija, od kojih su najzahtevnije bile Dynaudio Focus 220. Mrežni kablovi bili su Transparent PowerLink XL. Razlog zbog kojeg smo naslovili tekst sintagmom "lampaški raj" nije nimalo slučajna, ali pođimo

od početka. Opšte je poznato da čak i iskusni audiofili ponekad zapadnu u igru zvanu "tranzistor protiv lampe, igre bez granica". Ljubitelji lampaških pojačala često kritikuju oštrinu onih baziranih na tranzistorskoj tehnici, a vlasnici tranzistorskih pojačala uzvraćaju sličnom protivmerom. Argumenti kao prirodnost, toplina zvuka, izobličenja harmonika i slično najčešće se potežu u ovim slučajevima. Mišljenje autora ovog teksta jeste da svaka tehnologija može pružiti vrlo kvalitetan zvuk merljiv s predstavnikom bilo koje druge tehnologije, pod uslovom da su oba uređaja konstruisana adekvatno. Pitaćete zbog čega sve ovo pričamo. Odgovor je - upravo zbog VTL-a. On uopšte ne zvuči kao klasično lampaško pojačalo. Tačnije, zvuči, ali samo u okviru u kojem se ovima računa plus. To znači toplina, definicija srednjeg i visokog spektra i prostornost. VTL ST-150 otvara vrata prirodnoj reprodukciji na tako suptilan način, kao da ste muzičara sreli na ulici i zamolili da svrati kod vas umesto u studio. Detaljnost je fenomenalna, ali nikada na napornoj strani – odlika skoro svih pravih high-end uređaja koje smo sreli. A brzina... skoro svetlosna. Da, lampaška pojačala često zvuče sporo, hteli to ili ne da priznaju njihovi vlasnici – poslušajte, na primer, Cayin, koji smo opisali u prošlom broju. Dinamičan izvor, igre s kablovima su samo odlaganje neminovnosti u smislu priznanja navedenog. A VTL... je sprinter prve kategorije, kao da je tvorac želeo da kaže: "Hajde da nadmašimo

Harmana i ono što oni zovu brzo pojačalo." Druga stvar je bas: snažan, topao i dubok do samog dna, što nikako ne pristaje lampaškim pojačalima koje smo u poslednje vreme čuli, a čije su najdublje note zaokrugljene i donekle ograničene. Kada bismo radili slepi test, teško da bismo mogli pretpostaviti da se radi o vacuum tube tehnologiji, ST-150 više svira kao nekakav vrhunski hibrid.

Čini nam se da, bez obzira kakvo pretpojačalo i izvor postavili ispred ST-150, on će svoj posao odraditi korektno. Svirao tek jedva čujno ili drmao sobu, VTL se sam po sebi ne potresa mnogo, kao da je sve to za njega potpuno normalna stvar i kao da ostatku sistema kaže: "Krenite da vas vidim dokle možete, ali daću vam par koraka predno-

sti." Zato ne očekujte da će VTL TL-150 skriti mane ostatka sistema, on to neće učiniti, ali nikako neće ni poniziti ostale komponente pokazujući im svoju nadmoćnost. On će, u stilu dobrog vođe, iz njih izvući maksimum, a da one toga ne budu ni svesne. Ovo je odlika istinskog high-end uređaja. Kako god smo pokušavali da pronađemo neke mane zvuka, ST-150 nas je uvek očaravao. Nema tu ni trunke osećaja zamućenja bilo gde, nema lažnih sladunjavih cevi, nema kao pudding slatkog zvuka koji se odmah dopadne, a posle svega desetak minuta osetite da je njegovo vaspitanje naučeno, ne urođeno. Mnoga pojačala lepo sviraju akustiku ili reprodukuju ljudski glas dokle god nema ničeg drugog u blizini. U suprotnom, sve se

pretvori u opštu zbrku. VTL ST-150 kompleksne i agresivne pasaže izvodi jednako dobro kao i test diskove sa audiofilske odabranim i remasterovanim numerama koje ponekad nemaju veze s realnim svetom.

Da ne zaboravimo: proizvođač preporučuje triodni mod rada, i slažemo se s njim. Pentodni mod je skoro jednako dobar, podvlačimo reč "skoro", sa određenim, istina veoma malim gubitkom emocionalnog sadržaja, koji i dalje ostaje prisutan, ali je triodni mod ipak vrhunac doživljaja u ovom slučaju.

ZA KRAJ...

Sjajan uređaj, zaista. I skup, ali i te kako vredni. I više. Muzika za ceo život. Nezaboravna i... puna mašte.

» KARAKTERISTIKE

PLUS

- ▲ Zvuk za pamćenje i posedovanje, ko može.
- ▲ Atipičan lampaški doživljaj.
- ▲ Sjajna reprodukcija ljudskog glasa.
- ▲ Izuzetan bas.
- ▲ Hand made in the USA.

MINUS

- ▼ Dizajn kutije u stilu mračnog viteza neće se dopasti svakom.

OPREMA:

- 🔗 Sony CDP-D500
- 🔗 Sony PCM-R500
- 🔗 Revox B215S
- 🔗 VTL TL-5.5
- 🔗 Metaxas Audio Systems Marquis
- 🔗 Jamo D830
- 🔗 Canon Karat M40
- 🔗 Dynaudio Focus 220

MUZIKA:

- 🔗 The Corrs – Talk On Corners
- 🔗 Sara K – Water Falls
- 🔗 Vivaldi – The Four Seasons

VTL ST-150

- ▶ Broj linijskih ulaza: 1xRCA
- ▶ Vakuumske cevi: 8x6550C, 2x12BH7, 2xECC81
- ▶ Izlazna snaga: 2x140 W (tetrodni spoj), 2x75 W (triodni spoj)
- ▶ Frekvencijski opseg: 1 Hz – 75 kHz (-3 dB)
- ▶ Dimenzije (ŠxVxD): 482x335x222 mm
- ▶ Masa: 34 kg
- ▶ Cena: 5.200 evra

» Vox Trade, 011/3016-230